

медицинського образования, продемонстрирована необходимость изменения методологических подходов к их проведению на современном этапе непрерывного профессионального и должностного и функционального роста врачей по специальности "Хирургия". Определены преимущества и недостатки различных видов контроля знаний с учетом полноты охвата слушателей. Рекомендованы контрольные занятия-семинары таких видов: начальный (исходный) контроль, текущий контроль, тематический (рубежный) контроль, заключительный контроль, отдаленный контроль.

Ключевые слова: семинарские занятия, врачи-интерны, профессиональная подготовка.

Savoluk S.I.

VALUE OF SEMINARS IN SYSTEM OF THE ASSESSMENT OF EFFICIENCY OF VOCATIONAL TRAINING OF DOCTORS INTERNS IN SPECIALITY "SURGERY"

Summary. The systematized and generalized data about a role in system of postdegree medical education are presented, the necessity of change of methodological approaches to their carrying out at the present stage of continuous professional and official and functional growth of doctors in "Surgery" is shown. Advantages and shortcomings of different types of the control of knowledge taking into account completeness of coverage of listeners are defined. The control lessons-seminars of such types are recommended: initial (starting) control, current control, thematic (boundary) control, final control, remote control.

Key words: seminar classes, doctors interns, vocational training.

Стаття надійшла до редакції 29.10. 2012 р.

© Сергеев С.В.

УДК: 378.001.76:3.071

Сергеев С.В.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПРИЙОМИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Резюме. В статті представлений аналіз сучасних педагогічних підходів у вищих навчальних закладах. Розглядаються перспективи щодо активізації навчального процесу і забезпечення європейської якості освіти шляхом впровадження нових інноваційних методів навчання, що є особливо актуальним у процесі введення Болонського процесу у вищих навчальних закладах.

Ключові слова: педагогічна інновація, проблемна лекція, несократичний діалог, кейс-метод, уорк-шоп.

У сучасному швидкозмінному соціально-економічному середовищі рівень освіти значною мірою залежить від результативності запровадження інноваційних технологій навчання [Дичківська, 2004]. Цей процес ґрунтується на нових методологічних засадах, сучасних мультимедійних технологіях, новітніх комп'ютерних розробках та різноманітних інноваційних заходах у повсякденному навчальному процесі, які сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів. Головну основу і зміст освітніх процесів сьогодення становить діяльність з оновлення педагогічного процесу, внесенням новоутворень у традиційну систему. Сучасні методи навчання, передові технології повинні удосконалити, урізноманітнити навчальний процес, зробити його більш цікавим і пізнавальним для студентів, покращити засвоєність матеріалу, виробити спеціальні навички і вміння, які майбутній фахівець зможе застосувати на робочому місці [Леонова, 2006; Концепція державної програми..., 2006; Масюкова, 1999].

Можна виокремити наступні засади, на яких ґрунтуватимуться інноваційні методи навчання.

Забезпечення демократизації навчального процесу та самостійності студентів. Це означає, що студенти в більшій мірі повинні впливати на визначення цілей освіти, методів навчання, на організацію навчального процесу. Доцільно проводити соціологічні дослідження для

виявлення потреб і запитів студентів, їх мотивації і використання цих результатів для організації навчального процесу. Велика роль тут належить студентському самоврядуванню [Окса, 2009]. Але разом з виникненням ширших прав у студентів з'являються і більше обов'язків, які полягають у самонавчанні, винесенні матеріалу на самостійне опрацювання, необхідною є творча і пошукова робота студентів [Саранов, 2000].

Зміна і перехід на новий рівень ролі викладача. Активізація навчального процесу передбачає, передусім, корегування взаємовідносин викладач-студент через призму взаємного пошуку в процесі розвитку компетентностей. Викладач повинен не просто викладати студентам матеріал, але і запропонувати тему та окреслювати межі дослідження, направляти самостійну роботу студента в потрібне русло. Викладачу відводиться роль співдослідника та консультанта, який створює відповідний клімат, мотивує і контролює [Гессен, 1995; Кумбс, 1970]. Студент, у свою чергу, є активним учасником навчання. Плідна співпраця дозволяє більше використовувати активні методи навчання та творчого пошуку. Залучення викладачем студентів до науково-дослідної роботи стає його прямим службовим обов'язком [Окса, 2009].

Кооперативне навчання - один із шляхів реалізації активних методів навчання та творчості студента. Воно

базується на спільній роботі студентів над навчальними завданнями проблемного характеру, коли рішення досягається через поєднання зусиль. Кооперативне навчання сприяє об'єднанню знань, навичок та вмінь, студенти починають вчитися один у одного. Така робота організовується у парах або малих групах [Дичківська, 2004].

Використання проблемного підходу до навчання у лекційному курсі. Підхід такого рівня вимагає, щоб виконання завдань студентами обумовлювало творче використання знань (а не просто їх відтворення) для вирішення нових задач у нестандартних ситуаціях, що дуже важливе для ефективної майбутньої професійної діяльності. Вищеназвані напрямки тісно пов'язані та обумовлюють необхідність інтенсифікації навчального процесу. Для цього використовуються такі основні методи та підходи, як: інтерактивні лекції, підготовка і проведення презентацій на семінарах, впровадження ділових ігор, кейс-методів, розгляд виробничих ситуацій, проведення майстер-класів представниками бізнесу і влади, широке використання мультимедійних засобів на лекціях, практичних (семінарських) заняттях [Лавриченко, 2010].

На відміну від стандартної лекції, яка проводиться у вигляді звичайної розповіді-диктанту, інколи із застосуванням графічного подання інформації за допомогою мультимедійного проектора, сучасна лекція рівня ВНЗ повинна відповідати наступним вимогам:

1. мати за основу методи проведення проблемної лекції та/чи евристичної бесіди [Дичківська, 2004]. Лектор для зацікавлення студентів та утримання їх уваги повинен поставити невелику кількість (не більше трьох) актуальних проблемних питань, насамперед для формування практичних навичок майбутньої професійної діяльності. Подальше обговорення проблематики повинно сприяти прийняттю управлінських рішень слухачами з мінімальним впливом лектора (рис. 1).

2. обов'язковою повинна бути адаптація процесу викладання до кожного із психофізіологічних типів сприйняття інформації слухачами (візуальне, аудіальне, кінестетичне). Комбінація різних шляхів подання інформації є більш ефективною, адже використання декількох шляхів надходження знань одночасно нівелює слабкі сторони кожного з них. В цьому пані задача лектора - задовольнити вимоги будь-кого із слухачів стосовно форми подачі матеріалу [Гессен, 1995; Рибка, 2005].

Подібне викладання дисциплін можна проводити у формі лекцій-дискусій, лекції з розбором конкретних ситуацій, лекції з застосуванням зворотного зв'язку. Також досить ефективними можуть бути бінарні лекції викладачів кафедри та співробітника державної установи.

Використання активних методів навчання у семінарських та практичних заняттях. Відповідно до змін у

Рис. 1. Структурний принцип побудови проблемної лекції.

принципах викладання лекцій, новими формами проведення семінарських занять можуть бути як традиційна форма проведення, але з додаванням елементів інновацій, як вхідний контроль володіння темою шляхом тестування з метою вивільнити час для формування практичних навичок, так і семінари у вигляді дебатів; засідань експертної групи; презентацій досліджуваних проектів, аналізованих тем. Досить ефективними є ділові ігри, технології кейс-методу (метод ситуаційного навчання) та технології типу "Уорк-шоп" (вирішення ситуації або розробка проекту малими групами) [Лавриченко, 2010].

Як показує досвід, застосування інноваційних навчальних технологій суттєво підвищує як ефективність засвоєння матеріалу, яка збільшується майже до 90%, так і інтенсивність навчання, при якому час вивчення загального матеріалу зменшується на 30 - 40%, а також активізує сам процес навчання, який стає творчим, цікавим, з підвищеною мотивацією [Утюж, 2010].

Однак, впровадження аудиторних інноваційних технологій у навчання має як переваги, так і недоліки (табл. 1). Цей процес вимагає пошуку інформації, її обробку, оформлення лекцій в електронній формі, написання мультимедійного підручника, замовлення оргтехніки, тощо. Однак, в результаті лекційні та семінарські заняття стануть цікавими, корисними й творчими [Саранов, 2000].

Серед аудиторних методів інноваційних технологій у навчання в останні роки популярним і цікавим став метод ситуаційного навчання [Дичківська, 2004; Масюкова, 1999; Рибка, 2005]. Кейс-метод - це навчальний метод, застосування якого передбачає осмислення студентами реальної життєвої ситуації. Опис цієї ситуації відображає практичну проблему, актуалізує визначений комплекс знань .

Традиційно кейс-метод проводиться наступним чином. На лекції за кілька днів студентам пропонується ознайомитись з кейс-завданням індивідуально. На семінарі навчальну групу розбивають на підгрупи по 4 - 5 осіб у кожній. Протягом кількох днів у підгрупах обговорюється кейс і колективно вирішуються його завдання. Після цього група збирається знову у повному складі і починається дискусія. Від кожної групи виступають представники і аргументують власну позицію. Викладач координує хід обговорення, спрямовуючи його на вирішення поставленої навчальної мети.

Наступним цікавим методом проведення семінарських занять є "Уорк-шоп" [Дичківська, 2004; Масюкова, 1999; Саранов, 2000]. На практиці даний метод засто-

Таблиця 1. Переваги та недоліки застосування активних методів навчання.

Переваги застосування активних методів навчання	Недоліки застосування активних методів навчання
знімається суперечність між абстрактним характером навчального предмета і конкретним характером професійної діяльності	значний обсяг підготовчої організаційно-методичної роботи
ініціативність у навчальній роботі, пізнавальна самостійність, напруження фізичних і розумових сил для розв'язування поставленої пізнавальної задачі	розв'язуванню задач різними способами приділяється мало уваги

совується для особливої форми роботи з групою осіб, коли прийняття рішень повністю залежить від учасників групи, коли одноособово прийняте рішення може призвести до внутрішніх конфліктів. Практичним прикладом може бути ситуація, коли у зв'язку з кризою керівники організації для збереження робочих місць приймають рішення про зменшення заробітної плати на половину.

Розглядаючи аудиторний метод уорк-шоп, слід зазначити, що його потрібно використовувати на семінарських заняттях, пов'язаних з розвитком бізнес-компаній, оскільки метод є ефективним для вирішення таких завдань, як: розробка плану дій на певний проміжок часу, пошук універсальних рішень для виходу з кризи, розробка нового проекту або пошук шляхів розвитку організації. Основним принципом формування даного методу є поділ учасників на групи, при цьому група може складатися навіть з 2 осіб, а семінар проводиться за таким планом: повідомлення цілей, обговорення очікувань, опис ситуації, виявлення і ранжування задач, генерація варіантів рішення.

Для роботи у малих групах в підходах уорк-шоп та кейс-методах заслуговуючою уваги є форма розмови для груп неосократичний діалог [Буданов, 2007]. Він є орієнтованою на консенсус розмовою, яка веде до цілеспрямування та систематичної рефлексії досвідів. Сьогодні вона застосовується у багатьох сферах міжнародної практики, зокрема в організаційному та конфліктному консалтингу, в політиці, науці й медицині, а також у шкільному та університетському викладанні. На початку ХХ століття вона була розроблена філософом Леонардом Нельсоном (1882 - 1927) як політично-педагогічний метод розмови. Його учень Густав Гекман (1898 - 1996) та інші розвинули її після II Світової війни [Bahler et al., 1994]. Насамперед останніми роками - передусім у поглядах представників дискурсивної етики - її було встановлено як метод орієнтованої на розум відкритої і пов'язаної із практикою комунікації [Gronke, 2005].

Неосократичний діалог відбувається відповідно до певних зразків аргументації. Розмова починається із загального запитання, яке має засадниче значення для етичної оцінки способів дії або проектів всередині царини практики [Gronke et al., 2004]. Ось декілька при-

кладів таких запитань: "Яку відповідальність несемо ми перед пацієнтами майбутніх поколінь?", "Як далеко сягають наші претензії на лікування хвороб або на підтримання здоров'я?", "До яких обмежень автономії особистості можна ставитися толерантно?", "Скільки відповідальності я можу або повинен покласти на інших?". Відповіді на ці запитання слід шукати в неемпіричній нормативній аргументації. Окрім того, учасники мають бути переконаними у тому, що завдяки відповіді на ці питання або їх поглибленню можна сприяти конкретному вирішенню проблеми.

У відповіді на ці питання важливо, щоб учасники, навіть якщо вони відіграють цілком різні ролі і мають цілком різні функції (експерт-профан, провізор-покупець, вчитель-учень, лікар-пацієнт, той, хто ухвалює рішення-той, кого це рішення стосується тощо), розробили спільну мову прояснення, пов'язану із життєвим досвідом учасників. Тому аргументація пов'язана з відтворними ситуаціями-прикладом із життєвої практики. Це можуть бути повсякденні ситуації або ситуації зі спільної професійної практики розмовної групи. Вони стають засадами розробки основних понять і орієнтацій, які пов'язують між собою різні рівні розмови й перспективи і через це утворюють базис розуміння навіть там, де протилежні партії низько оцінюють шанси порозуміння. Адже в неосократичній розмові учасники мають змогу формувати процес порозуміння відповідно до спільного для всіх досвідного знання, самостійно розробляти спільні питання і проблеми, порозумітися щодо цілей спільного мислення, набути спільні способи інтерпретації та оцінювання досвідного знання і дійти згоди щодо центральних передумов їхніх різних способів мислення й аргументації. Тут можливо накреслити лише грубу схему перебігу сократичної розмови [Gronke, 2005; Gronke et al., 2004].

Перебіг неосократичної розмови складається з наступних фаз: фази входження, на якій формулюється вихідне питання, фази конкретизації, фази абстракції і перехідної фази трансферу наслідків у практику. Формулювання вихідного питання відповідає специфічним вимогам, які випливають з певної проблемної ситуації. Воно має схопити центральну філософську або етичну проблему, прояснення якої лежить в основі конкретних спроб вирішення. Фаза конкретизації починається з аналізу ситуацій із царини досвіду, з якою учасники мають справу. Для цього учасники формулюють свої ставлення/судження, в яких стверджують як відповідний специфічний спосіб дії як відповідь на ситуацію з прикладу. У фазі абстракції досліджується чинність цих ставлень або суджень, при цьому відкриваються, формулюються і перевіряються загальні передумови сенсу і чинності, які лежать в їхній основі. Леонард Нельсон, посилаючись на І. Канта, назвав цю процедуру "регресивною абстракцією". Завершення утворює перехідна фаза трансферу результатів до конкретної проблемної ситуації. Чотири фази неосократичного діалогу можна

унаочнити завдяки так званій моделі сонячного годинника [Gronke et al., 2001; Heckmann, 2000]. Філософська рефлексія, наприклад, дискурс-етична рефлексія, може показати, про що і в якому аспекті ми повинні дбати для кращого порозуміння. Таким чином, через неосократичну розмову можливо реалізувати у суспільній практиці такий діалогічний обов'язок [Gronke, 2005].

Інформатизація навчального процесу, як запорука успіху впровадження пропозицій. Потрібно, щоб кожен студент у будь-який час мав можливість вести пошук в Інтернеті, отримувати через Інтернет завдання від викладача та його коментарі щодо їх виконання, отримувати потрібні консультації, обмінюватися інформацією з іншими студентами та отримувати повідомлення щодо навчального процесу, виконувати через Інтернет спільні навчальні проекти зі студентами свого ВНЗ [Мартинюк, 2010; Масюкова, 1999].

Удосконалення системи контролю знань, навичок та вмінь, набутих студентами. Потрібно, щоб студент мав змогу використовувати знання для вирішення проблемних завдань і сам мав змогу пропонувати шляхи покращення або виходу із ситуації. Для цього мають широко використовуватися принципи організації навчання у відповідності до Болонського консенсусу: тести, які підвищують об'єктивність, оперативність та масовість проведення контролю з певних дисциплін. Також використовуються бліц-опитування, проведення модульних робіт та інші методи [Дмитриченко та ін., 2006; Кумбс, 1970].

Таким чином, все запропоноване вище дає змогу змінити традиційний формат лекційних і практичних занять з усіх фахових дисциплін. Це, в свою чергу, дозволить покращити й активізувати процес навчання в університеті, оскільки активізація навчального процесу завжди була, є і буде найактуальнішою проблемою педагогічної науки. Тому інноваційні технології в навчальному процесі, який адаптується до повноцінної європейської системи вищої освіти через Болонський процес, є необхідною складовою, без якої буде неможлива інтеграція європейської і національної культур та підходів до побудови вищої школи в Україні [Дмитриченко та ін., 2006; Концепція державної програми розвитку..., 2006].

Сучасна вища освіта є невід'ємною складовою європейської інтеграції на загальнополітичному, економічному та національно-культурному рівнях. Інноваційне суспільство потребує від освіти тих функціональних особливостей, які не тільки передаватимуть нагромад-

жені за попередні роки знання і навички, а й підвищуватимуть сприйняття й використання на практиці нових наукових ідей, методів виробництва та формуватимуть у працівників новаторські здібності, ініціативи та підприємливість [Утюж, 2010]. Успішне розв'язання цих завдань, у великій мірі, залежить від подальшого вдосконалення організаційних форм і методів навчання.

Реалізація цих засад допоможе університету вести навчальний процес на рівні європейських стандартів і допоможе повністю само реалізуватися студентам, тим самим підготувати найкращих кваліфікованих фахівців своєї справи. Адже сучасний етап модернізації системи вищої освіти в Україні полягає у забезпеченні якісної підготовки фахівців світового рівня. Вхідження України до єдиного освітньо-наукового простору неможливе без модернізації вищої освіти до європейських вимог. Для гнучкого і динамічного переходу потрібно використовувати різні методи інноваційних технологій у навчанні (наприклад, аудиторні та позааудиторні), метою яких є підвищення якості і забезпечення доступності освіти на рівні європейських стандартів.

Висновки та перспективи подальших розробок

Сучасний світ економіки та підприємництва вимагає висококваліфікованих, соціально активних, всебічно освічених і конкурентоспроможних фахівців. Для задоволення потреб ринку праці такими спеціалістами, доцільно впроваджувати у навчальний процес аудиторні методи інноваційних технологій, оскільки вони спрямовані на:

- 1) перехід від педагогічного традиціоналізму до нових форм і методів навчання, зорієнтованих на формування творчої особистості, яка вміє поєднувати в різних варіантах теоретичні знання, наукові здобутки з вирішенням практичних завдань;
 - 2) підвищення творчої активності студентів під час аудиторних занять;
 - 3) посилення мотивації студентів до самостійної роботи з метою поглиблення знань і здобуття вмінь та навичок;
 - 4) забезпечення комп'ютеризації навчального процесу та створення інформаційних систем його підтримки;
 - 5) розробку інтерактивних комплексів навчально-методичного забезпечення дисципліни.
- Отже, пріоритетом сучасних освітніх технологій є насамперед впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій та активних методів навчання.

Список літератури

- Буданов В.Г. Методология синергетики в постнеклассической науке и в образовании: автореф. дис. на соискание степени д-ра филос. наук: спец. 09.00.08. - М., 2007. - 32 с.
- Гессен С.И. Основы педагогики. Введение в прикладную философию /С.И.-Гессен. - М.: Изд-во "Лабиринт", 1995 - 318 с.
- Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник /Дичківська І.М. - К.: Академвидав, 2004. - 352с.
- Дмитриченко М.Ф. Вища освіта: Болонський процес: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закладів] / [Дмитриченко М.Ф., Хорошун Б.І., Кумбс Ф. Язвівська О.М., Данчук В.Д.] - К.: Основи, 2006. - 440 с.
- Концепція державної програми розвитку освіти на 2006-2010 роки. Схвалення розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2006 № 396-р. - К.: Вища школа, 2006. - №3. - С. 114-119.
- Кризис образования в современном мире: системный анализ /

- Кумбс Ф. - М.: Мысль, 1970. - 294 с.
- Лавриченко Н.М. Педагогіка соціалізацій: європейські абрисы /Н.М.Лавриченко. - К.: Віра інсайт, 2010. - 444 с.
- Леонова О. Образовательное пространство как педагогическая реальность /О.Леонова //Alma mater (Вестник высшей школы). - 2006. - №1. - С. 36-40.
- Мартинюк С.Є. Генезис інформаційної цивілізації / Мартинюк С.Є. - Запоріжжя: Просвіта, 2010. - 150 с.
- Масюкова Н.А. Проектирование в образовании /Масюкова Н.А. - Минск: Технопринт, 1999. - 288 с.
- Окса М.М. Інновації як передумова зростання педагогічної майстерності менеджера освітнього закладу / М.М.Окса //Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: зб. наук. праць ДонДУУ. - 2009. - Т.Х, Вип.115. - 347 с.
- Рибка Н.М. Єдиний освітній простір як інтегративна система: соціально-філософський аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.03 / Рибка Н.М. - Одеса, 2005. - 24 с.
- Саранов А.М. Теоретические основы становления и развития инновационных образовательных систем: автореф. дисс. на соиск. уч. степ. док. пед. наук. - Волгоград, 2000. - 26 с.
- Утюж І.Г. Освітні парадигми XXI століття: теоретико-методологічний аспект / І.Т.Утюж //Культурологічний вісник: науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. - 2010. - Вип.24. - С. 127-131.
- Bahler D. Historisches Werterbuch der Rhetorik /Bahler D., Gronke H., Diskurs U.G. - [Bd. 2.]. - Tebingen, 1994. - S. 764-819.
- Gronke H. Sokratische Gespräche in der Wirtschaft // Zeitschrift für Didaktik der Philosophie und Ethik. - Heft "Wirtschaft" 1/2005. - S. 50-59.
- Gronke H. Sokratische Gespräche zu den ethischen Fragen der Xenotransplantation /Gronke H., Dordoni P., Littig B. //Orientierung und Verantwortung. - Warzburg, 2004. - 231 s.
- Gronke H. Was kennen wir im philosophischen Diskurs lernen? Elemente einer sokratischen Pädagogik /Gronke H., Apel K.-O., Burckhart H. //Prinzip Mitverantwortung. Grundlage für Ethik und Pädagogik. - Warzburg, 2001. - S. 203-226.
- Heckmann G. Das Sokratische Gespräch. Erfahrungen in philosophischen Hochschulseminaren / Heckmann G. - Frankfurt a. M., 1993.
- Kessels J. Die Macht der Argumente. Die Sokratische Methode der Gesprächsführung in der Unternehmenspraxis /Kessels J. - Weinheim, 2000. - S. 54.

Сергеев С.В.

СОВРЕМЕННЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРИЕМЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В УЧЕБНОМ ПРОЦЕССЕ В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ

Резюме. В статье представлен анализ современных педагогических подходов высших учебных заведений. Рассматриваются перспективы по активизации учебного процесса и обеспечения европейского качества образования путем внедрения новых инновационных методов обучения, что особенно актуально в процессе ввода Болонского процесса в высших учебных заведениях.

Ключевые слова: педагогическая инновация, проблемная лекция, неосократический диалог, кейс-метод, уорк-шоп.

Sergeyev S. V.

MODERN TEACHING METHODS AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Summary. The analysis of modern pedagogical approaches in higher education is given in the article. The perspectives to enhance the learning process and provide European quality education through the application of new and innovative teaching methods, which is especially important in the process of entering the Bologna process in higher education are considered.

Key words: pedagogical innovation, problem lecture neosocratic dialogue, case method, lesson-shop.

Стаття надійшла до редакції 26.11.2012 р.

© Старжинська О.Л.

УДК: 378.147+378.147.88

Старжинська О.Л.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2 (вул. Пирогова, 56, Вінниця, Україна, 21018)

ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ COOPERATIVE LEARNING - ШЛЯХ ДО ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Резюме. Стаття присвячена проблемі запровадження сучасних навчальних технологій у систему медичної освіти. Представлена інформація щодо методу навчання у співробітництві (cooperative learning) та перспектив його застосування у підготовці студентів-медиків. Проведено аналіз усіх аспектів методу, наведені практичні рекомендації щодо інтеграції нової освітньої технології у систему викладання вищого медичного закладу.

Ключові слова: навчання у співробітництві, медична освіта.

Вступ

Сучасні тенденції розвитку медичної освіти вимагають переходу від традиційних освітніх технологій до сучасного рівня, на якому ключова функція викладача - організація самоосвіти студента, контроль та оцінка його пізнавальної діяльності [Kanthan та ін., 2007]. Навчання

у співробітництві (cooperative learning) - один із напрямків модернізації, осучаснення медичної освіти. Під цією назвою об'єднані способи спільної діяльності лікаря-педагога та студентів, направлені на таку організацію освітнього процесу, яка мотивує слухачів до са-